

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobců: **a) V. S., b) nezl. S. S., c) nezl. D. S.**, zastoupení JUDr. Františkem Kubínem, advokátem se sídlem Dlouhá třída 461/3, Havířov, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2015, č. j. OAM-886/ZA-ZA04-ZA15-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobců a) – c) proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 4. 2016, č. j. 62 Az 8/2015 – 73,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci JUDr. Františku Kubínovi, advokátovi se sídlem Dlouhá třída 461/3, Havířov – Město, **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování žalobců v řízení o kasační stížnosti ve výši 14 230 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozsudek krajského soudu

[1] Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 13. 4. 2016, č. j. 62 Az 8/2015 – 73, zamítl žalobu žalobců proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2015, č. j. OAM-886/ZA-ZA04-ZA15-2015. Tímto rozhodnutím žalovaný zastavil řízení o žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neboť ji shledal nepřipustnou podle § 10a písm. b) zákona o azylu. Zároveň rozhodl, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále „nařízení Dublin III“, nebo pouze „nařízení“), je Polská republika.

[2] Krajský soud odůvodnil své rozhodnutí tím, že je nesporné, že žalobci v době, kdy na území České republiky požádali o mezinárodní ochranu, byli držiteli platných národních víz vydaných Polskou republikou s platností ode dne 25. 9. 2015 do dne 24. 11. 2015, proto bylo nutné aplikovat čl. 12 odst. 2 nařízení Dublin III. Soud přisvědčil žalovanému, že Polská republika není zemí, vůči které by se příslušné orgány Evropské unie vyjádřily ve smyslu zdržení se transferů žadatelů o mezinárodní ochranu, tak jak je to např. v případě Řecka, a nejedná se ani o zemi, ve které by pro výjimečně zvýšený počet uprchlíků byl ohrožován řádný chod azylového řízení jako např. v Maďarsku. Krajský soud nad rámec uvedl, že konflikt na Ukrajině je konfliktem lokálním, tudíž lze důvodně očekávat a předpokládat v první řadě vnitřní přesídlení v rámci Ukrajiny. Soud dále neshledal porušení § 3, 50 odst. 2 - 4, 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Pokud se týká aplikace čl. 17 nařízení Dublin III, krajský soud uvedl, že se jedná o diskreční oprávnění členského státu, které není vynutitelné. S ohledem na uvedené neshledal žalobu důvodnou.

II. Kasační stížnost žalobců a vyjádření žalovaného k ní

[3] Žalobci a) – c) (dále jen „stěžovatelé“) napadli rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[4] Stěžovatelé spatřují nezákonnost napadeného rozhodnutí v tom, že krajský soud sice použil správný právní předpis, avšak dopustil se nesprávnosti při jeho výkladu. Stěžovatelé uváděli již v žalobě, že měli obavu z toho, že jejich žádost nebude v Polské republice řádně individuálně posouzena, což doložili zprávou Helsinky Foundation for Human Rights a dalšími zprávami, avšak krajský soud se touto jejich námitkou řádně nezabýval a omezil se jenom na převzetí závěru žalovaného, který dle stěžovatelů neodpovídá skutečnosti. Stěžovatelé poukazují na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Azs 30/2014 – 45, dle něhož nese zodpovědnost za zjištění reálií o zemi původu žadatele o azyl Ministerstvo vnitra. Stěžovatelé mají za to, že ačkoli dosud nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí, které by deklarovalo systematické nedostatky v řízení o udělení mezinárodní ochrany v Polské republice, z jimi předložených důkazů je zřejmé, že Polsko je specifickým příkladem, neboť v něm žádá o mezinárodní ochranu nejméně žadatelů a mezinárodní ochrana je nakonec udělena jen v minimu případů. Krajský soud nevzal v úvahu tvrzení stěžovatelů, že Polská republika fakticky nevyužívá možnost doplňkové ochrany. Dle stěžovatelů je Polsko zemí, v níž dochází k systematickým nedostatkům v řízení o žádostech o azyl, které nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Stěžovatelé tak mají za to, že v jejich případě bylo na místě postupovat podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III.

[5] Nepřezkoumatelnost rozsudku spatřují stěžovatelé v tom, že krajský soud sice uvedl, že nepovažuje za důvodnou námitku ohledně porušení § 3, § 50 odst. 2-4, § 52 a § 68 odst. 3 správního řádu, nicméně neuvedl, v čem konkrétně nesprávnost argumentace stěžovatelů spatřuje.

pokračování

[6] Stěžovatelé dále namítají, že krajský soud nesprávně posoudil jejich návrh na aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III, když toliko uvedl, že se jedná o nevynutitelné diskreční právo státu. Stěžovatelé jsou ale toho názoru, že u nich nastaly podmínky pro aplikaci čl. 17 odst. 2 citovaného nařízení, neboť u nich byly dány humanitární důvody, zejména pak důvody související s jimi vyznávanou vírou a pronásledováním při jejím vyznávání na Ukrajině i avizované problémy s jejím vyznáváním v Polsku jako přísně katolické zemi. Česká republika tak mohla požádat Polskou republiku, aby řízení o mezinárodní ochraně stěžovatelů probíhalo v České republice. Z uvedeného důvodu mají stěžovatelé za to, že jsou zde splněny důvody, aby Nejvyšší správní soud neodmítl jejich kasační stížnost jako nepřijatelnou. S ohledem na uvedené navrhuje stěžovatelé rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření setrval na svém názoru, že státem příslušným k rozhodování o žádosti stěžovatelů je Polská republika. Plně se také ztotožnil se závěry rozsudku krajského soudu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátem. Kasační stížnost je tedy přípustná.

[9] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se Nejvyšší správní soud dále zabýval otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelů. Pokud by tomu tak nebylo, kasační stížnost by musel jako nepřijatelnou odmítnout.

[10] Vymezením neurčitěho pojmu *přesah vlastních zájmů stěžovatele* se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS. V projednávané věci však Nejvyšší správní soud takový přesah vlastních zájmů stěžovatelů neshledal. Kasační stížnost stěžovatelů se totiž týká otázek, kterými se Nejvyšší správní soud zabýval již ve skutkově i právně obdobném případě sp. zn. 2 Azs 113/2016, v němž se jednalo o manžela stěžovatelky a) a otce stěžovatelů b) a c). Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod, kvůli němuž by se měl od názoru vyjádřeného v rozsudku ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016 - 26, odchýlit.

[11] K otázce, zda v Polské republice (která je příslušná k posouzení žádosti stěžovatelů dle čl. 12 odst. 2 nařízení Dublin III) dochází k systematickým nedostatkům v řízení o žádostech o azyl, Nejvyšší správní soud uvedl, že „*samotnou skutečností, že polské státní orgány při posuzování důvodnosti žádostí o udělení mezinárodní ochrany žadateli z Ukrajiny upřednostňují možnost vnitřního přesídlení, nelze podřadit pod systematické nedostatky v azylovém řízení. Nejvyšší správní soud upozorňuje, aniž by jakkoli předjímal výsledek řízení o stěžovatelově žádosti, že skutečně, jak již uvedl také krajský soud, i Nejvyšší správní soud konstantně rozhoduje tak, že nelze současný konflikt na Ukrajině klasifikovat jako totální, tedy takový, kdy by každý civilista byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy, a je lokalizován ve*

východní části země, tudíž lze předpokládat v první řadě vnitřní přesídlení v rámci Ukrajiny (srovnej např. rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, publ. pod č. 1840/2009 Sb. NSS, usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 – 28, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 – 69, ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31, a mnohé další; všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou přístupná z www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že Polská republika je bezpečnou zemí, která neporušuje základní lidská práva a dbá na jejich dodržování. K opačnému závěru by bylo možné dospět pouze tehdy, pokud by byl prokázán opak, k čemuž v tomto řízení nedošlo. Neexistují totiž žádné důkazy, že by v Polské republice docházelo k nelidskému či ponižujícímu zacházení, jak to má na mysli čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. Posouzení žádosti stěžovatele v Polské republice nevede k vážné obavě ve smyslu čl. 3 odst. 2 věty druhé nařízení Dublin III. Přísnější přístup totiž sám o sobě ještě neznačí, že žádosti o mezinárodní ochranu nejsou dostatečně individuálně posuzovány; nelze tak přijmout jako dostatečné stěžovatelem předložené zprávy. Za situace, kdy instituce působící v oblasti ochrany práv uprchlíků, respektive žadatelů o mezinárodní ochranu, mají dostatečné možnosti k tomu, aby stav v jednotlivých zemích monitorovaly, lze oprávněně očekávat, že by na existující vážné nedostatky upozornily. Řeč přitom není jen o soudních institucích, tedy o Evropském soudu pro lidská práva a Soudním dvoru Evropské unie, jejichž rozhodnutí logicky přicházejí s určitým časovým odstupem (v tomto směru má stěžovatel pravdu), ale především o Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, případně Evropském podpůrném úřadu pro otázky azylu a dalších organizacích, ať už vládních či nevládních. Ty reagují o poznání rychleji a o situaci v jednotlivých zemích informují. Pokud žádná z těchto institucí nevydala prohlášení o systematických nedostacích polského azylového řízení nebo tamních přijímacích podmínek, nelze k takovému závěru dospět pouze na základě informací, že v Polsku je mezinárodní ochrana přiznávána v menším procentu případů než v některých jiných členských státech.“

[12] Co se týče další námitky stěžovatelů, konkrétně nutnosti aplikace čl. 17 nařízení Dublin III v jejich případě, Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku konstatoval, že „uvedené ustanovení představuje diskreční oprávnění členského státu, aby dle vlastního uvážení rozhodl o žádosti žadatele, aniž by k tomu byl příslušný. Domnívá-li se stěžovatel, že pro jeho aplikaci splňuje důvody, Nejvyšší správní soud upozorňuje, že předmětné ustanovení žádné konkrétní důvody nestanovuje, a je skutečně na uvážení toho kterého členského státu, zda neuplatní v nařízení stanovená standardní pravidla a výjimečně rozhodne sám o žádosti žadatele, k níž není podle standardních pravidel příslušný. Nejvyšší správní soud upozorňuje také na skutečnost, že není povinností správního orgánu v azylovém řízení odůvodňovat skutečnost, že podle čl. 17 nepostupoval, neboť, jak již bylo uvedeno, nejedná se o oprávnění žadatele, aby byla jeho žádost projednávána ve státě, ve kterém o mezinárodní ochranu požádal, ale o oprávnění členského státu ponechat si žadatele ve své jurisdikci.“

[13] K námitce stěžovatelů, že v jejich případě měl být aplikován čl. 17 odst. 2 nařízení Dublin III, Nejvyšší správní soud taktéž plně odkazuje na výše citovaný rozsudek, v němž uvedl, že „[d]le jeho znění (čl. 17 odst. 2 nařízení Dublin III) platí, že členský stát, ve kterém je požádáno o mezinárodní ochranu a který vede řízení o určení příslušného členského státu, nebo příslušný členský stát, může kdykoli před vydáním prvního rozhodnutí ve věci samé požadovat od jiného členského státu, aby žadatele převzal z humanitárních důvodů, které vyplývají

pokračování

zejména z rodinných nebo kulturních důvodů, s cílem sloučit i jiné členy rodiny, i když tento členský stát není příslušný podle kritérií uvedených v člancích 8 až 11 a 16. Z předmětného ustanovení plyne, že se jedná o diskreční oprávnění státu, v němž bylo požádáno o mezinárodní ochranu, požádat jiný členský stát, aby žadatele převzal z humanitárních důvodů s cílem sloučení rodiny, a rozhodl o takové žádosti, aniž by k tomu byl příslušný. Jedná se tedy opět o oprávnění státu, nikoliv žadatele, a tudíž na něj není žádný právní nárok. Stěžovatel kromě toho požádal o mezinárodní ochranu v České republice a také se domáhá, aby bylo o jeho žádosti v České republice rozhodováno. Je tak evidentní, že uvedené ustanovení na stěžovatelovu situaci nelze aplikovat. Navíc stěžovatel žádné humanitární důvody související s cílem sloučení členů jeho rodiny neuváděl.“

[14] Nejvyšší správní soud se také již mnohokrát vyjadřoval k obecnému vypořádávání obecných žalobních námitek krajskými soudy a následně namítané nepřezkoumatelnosti jejich rozsudků (viz například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 – 54, nebo ze dne 14. 7. 2011 č. j. 1 As 67/2011 – 108). Stěžovatelé v žalobě toliko vyjmenovali ustanovení správního řádu spolu s jejich zákonnou dikcí, aniž by konkrétně uvedli, v čem mělo jejich porušení spočívat. K tomu lze z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016 – 26, uvést, že *„kvalita a preciznost ve formulaci žalobních bodů předurčuje také kvalitu rozhodnutí krajského soudu. Poněvadž stěžovatel v žalobě toliko vyjmenoval ustanovení správního řádu spolu s jejich zákonnou dikcí, aniž by konkrétně uvedl, v čem mělo jejich porušení spočívat, vyjádřil se krajský soud dostatečně, uvedl-li obecně, že porušení předmětných ustanovení neshledal, neboť správní orgán s nimi postupoval v souladu. Nepřezkoumatelnost rozsudku tak shledána nebyla.“*

[15] Závěrem Nejvyšší správní soud uvádí, že nerozhodoval o návrhu stěžovatelů na přiznání odkladného účinku, neboť o kasační stížnosti rozhodoval bez zbytečného odkladu poté, co mu byly předloženy veškeré nutné podklady pro rozhodnutí.

IV. Závěr a náklady řízení

[1] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Nejvyšší správní soud proto podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost, aniž se mohl zabývat její důvodností.

[16] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

[17] Ustanovenému zástupci stěžovatelů [ustanoven byl usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 1. 2016, č. j. 62 Az 8/2015 – 37, přičemž podle § 35 odst. 8 *in fine* s. ř. s. (z)ástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti] Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden a půl úkonu právní služby, a sice jednomu úkonu za podání kasační stížnosti a v polovině úkonu za návrh na přiznání odkladného účinku [§ 11 odst. 1 písm. d), § 12 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů], přičemž výše odměny za jeden úkon je běžně 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 advokátního tarifu], za jeden a půl úkonu

tedy 4650 Kč. V projednávaném případě se jednalo o společné úkony při zastupování tří osob, a tak náleží advokátovi ve smyslu § 12 odst. 4 advokátního tarifu za každou takto zastupovanou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20 %, tj. 2480 Kč za jeden úkon. Při zastupování tří osob se jedná o částku 3 x 2480 Kč, tj. 7440 Kč za úkon; za jeden a půl úkonu se tedy jedná o částku 1,5 x 7440 Kč, tj. celkově 11 160 Kč. K této částce je nutné připočíst náhradu hotových výdajů podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 2 x 300 Kč, tj. celkově 600 Kč. Ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, proto je částka 11 760 Kč navýšena o 21 % DPH, tj. o částku 2470 Kč. Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 14 230 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. července 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu